

مشخصات درس

عنوان درس: اقتصاد اطلاعات

شماره درس: ۶۱۳۶۴۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

رشته و مقطع تحصیلی: کتابداری و اطلاع‌رسانی - دکترای تخصصی

ساعت اجرا: یکشنبه‌ها ۸-۱۰

پیش‌نیاز درس: اقتصاد بهداشت و درمان

مسئول درس

نام و نام خانوادگی: دکتر محمدرضا سلیمانی (مسئول درس)، دکتر حسن اشرفی‌ریزی

آدرس دفتر و شماره تماس: دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، ۳۷۹۲۵۱۵۹

آدرس پست الکترونیکی: hassanashrafi@mng.mui.ac.ir، soleymani@mng.mui.ac.ir

اهداف و روش‌ها

هدف کلی درس: آگاهی نسبت به اهمیت اقتصادی اطلاعات در مقیاس ملی و بین‌المللی و عوامل محیطی و سیاسی موثر بر جریان اطلاعات

اهداف رفتاری:

دانشجویان در پایان نیمسال بتوانند:

- انواع بازار با تاکید بر بازار اطلاعات را توضیح دهند؛
- روش‌ها و چالش‌های قیمت‌گذاری کالاها و خدمات اطلاعاتی را توضیح دهند.
- نارسایی بازار اطلاعات و نقش کپی‌رایت در آن را توضیح دهند؛
- وجه اقتصادی اطلاعات را در برنامه‌ریزی و توسعه کشور توضیح دهد.
- نقش کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی را در تعدیل متغیرهای اقتصادی بیان کند.
- سیاست‌ها، روش‌ها و مقررات در جریان اطلاعات توضیح دهد.
- نقش‌های مختلف اطلاعات را در توسعه توضیح دهند.
- سرمایه‌گذاری در اقتصاد اطلاعات و خصوصی‌سازی در اطلاع‌رسانی را تبیین کنند.

روش تدریس: سخنرانی استاد، پرسش و پاسخ و مباحثه، ارائه کنفرانس توسط دانشجویان در کلاس درس

وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: پروژکتور

روش ارزشیابی:

۸ نمره ارائه کنفرانس درسی در زمینه یکی از مباحث اقتصاد اطلاعات با تاکید بر حوزه سلامت با مشورت اساتید(ارائه در کلاس و ارائه در پایان ترم به شکل گزارش به اساتید درس)، ۲ نمره کار و فعالیت‌های کلاسی، پایان ترم ۱۰ نمره (مطرح کردن تعدادی سوال در ابتدای ترم توسط استاد و پاسخ‌دهی به آنها توسط دانشجویان تا پایان ترم به شکل مکتوب و مستند). مهلت تحویل این بخش تا پایان امتحانات می‌باشد.

سیاست‌ها و قوانین درس: زمینه‌سازی جهت اظهار نظر دانشجویان در کلاس درس و تشویق به یادگیری مشارکتی. حضور و غیاب و تاخیر: ۱. حضور و غیاب در هر جلسه و پیگیری علل غیبت یا تاخیر دانشجو ۲. ارائه تذکر شفاهی و اعمال سیاست‌های اصلاحی در صورت موجه نبودن غیبت و تاخیر

منابع درس

منبع یا منابع اصلی و ضروری جهت مطالعه

۱. شریف مقدم، هادی (۱۳۹۳). اقتصاد اطلاعات. همدان: دانشگاه علوم پزشکی همدان.
۲. گزایی نژاد، غلامرضا (۱۳۹۴). منابع مالی تحقیق و توسعه. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.
۳. عظیمی ناصر علی؛ برخوردار سجاد (۱۳۸۹). شناسایی بنیان های اقتصاد دانش بنیاد. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.
۴. هایس، رابرت ام. (۱۳۸۱). «اقتصاد اطلاعات». ترجمه حمید رضا جمالی مهمویی. دایره المعارف کتابداری و اطلاع رسانی. سرپرست و ویراستار عباس حری. جلد اول: ص. ۲۶۱-۲۷۴.
۵. مقالات مجله اطلاع شناسی، سال چهارم، شماره ۳ و ۴، بهار و تابستان ۱۳۸۶ شامل صفحات ۷-۸۸، ۱۴۵-۱۶۰
۶. کینگما، بروس. (۱۳۸۰). اقتصاد اطلاعات. ترجمه محمد حسین دینانی. مشهد: کتابخانه رایانه ای.

منبع مفید و کمک کننده به یادگیری بهتر

۱. اشرفی ریزی، حسن (۱۳۸۹). چکیده مقالات «اولین همایش ملی نظام های اطلاعات سلامت و اقتصاد دانش». تهران: نشر چاپار.
۲. کینگما، بروس آر. (۱۳۸۰). اقتصاد اطلاعات. ترجمه محمد حسین دینانی، و کبری سقاء پیرمرد. مشهد: انتشارات کتابخانه رایانه ای.
۲. وارد، سوزان؛ فانگ، یم اس؛ و دثری، تامی نیکلسون (۱۳۸۲). تحویل اطلاعات در قرن بیست و یکم (خلاصه مذاکرات چهارمین کنفرانس بین المللی خدمات اطلاع رسانی انتفاعی در کتابخانه ها). ترجمه حسن اشرفی ریزی و دیگران. تهران: چاپار.
۳. بصیریان، رضا (۱۳۸۸). بازاریابی در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی. ویراستار: علیرضا نوروزی. تهران: چاپار.
۴. راوی، جنیفر (۱۳۸۸). بازاریابی اطلاعات. ترجمه مریم اسدی؛ ویراستار علمی حسن اشرفی ریزی. تهران: چاپار، ۱۳۸۸.
۵. ابوت، کریستین (۱۳۷۲). سنجش عملکرد در خدمات کتابداری و اطلاع رسانی. ترجمه علیرضا بهمن آبادی. تهران: مرکز اطلاع رسانی جهاد.
۶. بابایی، محمود (۱۳۷۸). نیازسنجی اطلاعات. مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
۷. حری، عباس (۱۳۷۲). مروری بر اطلاعات و اطلاع رسانی. تهران: دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور. ۵
۸. آزاد، اسدالله (۱۳۸۸). جغرافیای سیاسی اطلاعات و ارتباطات. تهران: نشر کتابدار.
۹. اشرفی ریزی، حسن؛ کاظم پور، زهرا (۱۳۸۶). جغرافیای سیاسی اطلاعات. تهران: نشر چاپار.

10. Varian Hal. R. The Economics of information Technology. Cambridge University Press.

11. Antonelli C. The Economics of information Networks. Amsterdam: Elsevier.

جدول زمان بندی درس

جلسه	موضوع	مدرس
اول	معرفی درس؛ مفاهیم مرتبط با اقتصاد اطلاعات	دکتر محمدرضا سلیمانی
دوم	انواع هزینه در بازار اطلاعات	دکتر محمدرضا سلیمانی
سوم	انواع بازارهای اطلاعاتی	دکتر محمدرضا سلیمانی
چهارم	اطلاعات به عنوان کالای اقتصادی: عمومی و شخصی	دکتر محمدرضا سلیمانی
پنجم	نارسایی در بازارهای اطلاعاتی و کپی رایت	دکتر محمدرضا سلیمانی
ششم	چالش‌های اقتصادی کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی	دکتر محمدرضا سلیمانی
هفتم	قیمت گذاری کالاها و خدمات اطلاعاتی	دکتر محمدرضا سلیمانی
هشتم	بازار کتاب‌های الکترونیکی و نرم افزارها	دکتر محمدرضا سلیمانی
نهم	مفهوم و چارچوب اقتصاد اطلاعات و اقتصاد کلان اطلاعات، اقتصاد خرد اطلاعات	دکتر حسن اشرفی‌ریزی
دهم	اقتصاد دانش محور (مفهوم، تاریخچه، شاخص‌ها، سرمایه‌گذاری و غیره)	دکتر حسن اشرفی‌ریزی
یازدهم	اقتصاد دانش بنیان (مفهوم، ویژگی‌ها، ملزومات و...)	دکتر حسن اشرفی‌ریزی
دوازدهم	وجه اقتصادی اطلاعات در برنامه ریزی و توسعه با تاکید بر حوزه سلامت	دکتر حسن اشرفی‌ریزی
سیزدهم	وجه اقتصادی اطلاعات در برنامه ریزی و توسعه با تاکید بر حوزه سلامت	دکتر حسن اشرفی‌ریزی
چهاردهم	ارزش اطلاعات سلامت و شیوه‌های ایجاد ارزش افزوده در فرایند تولید، سازماندهی و اشاعه اطلاعات سلامت	دکتر حسن اشرفی‌ریزی
پانزدهم	نقش کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی در تعدیل متغیرهای اقتصادی (سرمایه‌گذاری در تولید و مصرف اطلاعات)	دکتر حسن اشرفی‌ریزی
شانزدهم	اقتصاد مجلات دسترسی آزاد (گرین و گلد این اکسس‌ها)؛ ویژگی‌ها، مزایا و معایب	دکتر حسن اشرفی‌ریزی
هفدهم	ارائه تکالیف دانشجویان	دکتر اشرفی و دکتر سلیمانی